

Folketingets Sundhedsudvalg



Folketingets Sundhedsudvalg har den 27. april 2009 stillet følgende spørgsmål nr. 481 (Alm. del) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 481:

'Ministeren bedes oplyse, om den ordning, som eksisterer i Nordjylland hvor der på psykiatrisk afdeling findes en "fremskudt afdeling", hvor der er mulighed for at overnatte 1-2 dage før der tages stilling til om en patient skal indlægges, findes i de andre regioner.'

Svar:

Jeg har til brug for min besvarelse indhentet en udtalelse fra Danske Regioner, som har oplyst følgende:

"Danske Regioner har bedt regionerne give en kort beskrivelse af, hvorledes visitation fra skadestue / fremskudt afdeling til indlæggelse på psykiatrisk afdeling foregår.

Danske Regioner konstaterer helt overordnet på baggrund af de indkomne bidrag, at alle regioner har både procedurer og sengekapaletet i akutpsykiatrien til at vurdere om:

- Patienten skal indlægges umiddelbart.
- Patienten skal observeres med henblik på endelig vurdering af indlæggelsesbehovet
- Patienten kan hjemsendes evt. med ambulant opfølgning.

De fem regioners egen beskrivelse af visitationspraksis i psykiatriens akuttilbud (skadestuerne) er gengivet nedenfor.

Region Hovedstaden

I Region Hovedstaden findes ni psykiatriske skadestuer, hvor patienter har mulighed for akut psykiatrisk behandling. Fem af skadestuerne er døgnåbne, mens de øvrige er åbne mellem kl. 8.00 og 22.00.

Den generelle praksis i de døgnåbne skadestuer er, at tre patientgrupper har mulighed for at tilbringe en til flere nætter i skadestuens observationssenge. Det gælder:

- Patienter, som skal vurderes yderligere (dvs. patienter, hvis behov for indlæggelse på et af centrets afsnit ikke med sikkerhed kan hverken afvises eller påvises på baggrund af den indledende vurdering)
- Patienter, som pga. en psykiatrisk problemstilling har et overnatningsbehov (dvs. patienter, hvis behandlingsbehov vurderes at være meget begrænset, men

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K
Tlf. +45 7226 9000
Fax. +45 7226 9001
E-mail sum@sum.dk
Hjemmeside www.sum.dk

Dato: 10. juni 2009
Sags nr.: 0904193
Sagsbeh.: SUMSBPE/Regional sundhed
Dok nr.: 54946

som ikke desto mindre vurderes at kunne have gavn af en overnatning under opsyn)

- Patienter, som skal afruses.

Region Sjælland

I Region Sjælland er der to skadestuer, som er beliggende i Roskilde og Vordingborg. I begge skadestuer er der mulighed for, at patienter kan overnatte 1-2 dage, før der tages stilling til evt. indlæggelse på en afdeling.

Region Syddanmark

Region Syddanmark har som målsætning, at den ambulante psykiatri skal være indgangsport og omdrejningspunkt for psykiatrien, og at indlæggelse kun sker i de tilfælde, hvor den ambulante behandling for en periode ikke rækker.

I Region Syddanmark er der 9 psykiatriske afdelinger og fire børne- og ungdomspsykiatriske afdelinger. Der er voksenpsykiatriske skadestuer i Kolding, Esbjerg og Odense.

Når patienten møder i skadestuen, vurderes det i hvert enkelt tilfælde, hvorvidt:

- Patienten skal indlægges umiddelbart.
- Patienten skal vurderes for en tid i skadestuen. Patienten kan være i skadestuen 1-3 døgn, inden der træffes afgørelse om indlæggelse.
- Patienten kan hjemsendes med ambulant/subakut opfølgning næste dag

I de øvrige psykiatriske afdelinger og børne- og ungdomspsykiatriske afdelinger er proceduren generelt, at patienter, som kommer akut, bliver visiteret af afdelingens forvagt. Ud fra den enkeltes tilstand og behandlingsbehov afgøres, om der skal ske viderevisitering til ambulant tilbud, eller om der skal ske indlæggelse.

Region Syddanmark vurderer ikke, at en fremskudt afdeling vil betyde en ændring i kvaliteten for patienterne.

Det skal samtidig bemærkes, at under ophold i en fremskudt afdeling, gælder loven om tvang i psykiatrien ikke, hvilket i visse tilfælde kan give anledning til problemer.

Region Midtjylland

I Region Midtjylland er der på Århus Universitetshospital, Risskov, en åben skadestue, hvor patienter har muligheder for at overnatte en til to nætter. Der er i alt 10 senge. Muligheden for at overnatte afhænger altid af en lægelig vurdering. Den åbne skadestue er ikke en afdeling, og må ikke forveksles som en sådan.

Der laves ikke journal på de enkelte patienter i den åbne skadestue. Derimod skrives der skadessedler, og der laves epikriser ved udskrivning.

Også Regionspsykiatrien i Horsens har en åben skadestue. Skadestuen har plads til 4 patienter. De patienter, der opholder sig i skadestuen, er ikke indlagte, men der er efter behov mulighed for overnatning. Formålet med skadestuen er at forbedre visitationen af patienterne. Patienterne kan ved behov blive der en til to nætter til vurdering, hvorefter

de kan visiteres videre til behandling på et behandlingsafsnit eller henvises til egen læge. Der udarbejdes ved alle kontakter et journalnotat.

På alle de øvrige psykiatriske afdelinger i Region Midtjylland bliver patienterne indlagt direkte, som regel i et modtagelsesafsnit, hvor den første vurdering sker, hvorefter patienten efter ét til tre døgn viderehenvises eller udskrives til egen læge.

Som alternative tilbud, hvor der kan ske en kvalificeret psykiatrisk vurdering med henblik på om en patient har behov for indlæggelse kan nævnes:

- Mobilteams: hvor erfarne psykiatriske sygeplejersker på baggrund af en henvisning fra egen læge tager ud i den enkelte patientens hjem og laver en psykiatrisk vurdering. Hvis patienten ikke har brug for indlæggelse, men kan hjælpes i eget hjem, kan mobilteamet i en kortere periode tilbyde intensiv støtte og behandling i eget hjem i tæt samarbejde med egen læge.
- Udrykningsteam: Århus Kommune driver i samarbejde med Region Midtjylland et udrykningsteam, som kan yde en indsats i tidsrummet 16.00 – 7.00 alle ugens dage. Indsatsen kan bestå i udrykning, telefoniske kontakt og opfølgning. Medarbejderne i teamet er erfarne psykiatrimedarbejdere fra både kommunens socialpsykiatri og regionspsykiatrien. Målgruppen er mennesker med sindslidelse med akutte problemer, som primært er lokalpsykiatriens målgruppe, det vil sige mennesker, der er psykotiske, psykosenære eller svært personlighedsforstyrrede, borgere der er i akut krise eller mennesker med sindslidelse som ikke tidligere har haft kontakt til systemet.
- Døgtjeneste: Ved Regionspsykiatrien Viborg er der mulighed for personlig eller telefonisk henvendelse på alle hverdage fra kl. 16.00 – 08.00 og døgnet rundt i weekender og helligdage. Der er mulighed for overnatning i to senge. Døgtjenesten er bemannet med erfarne psykiatrimedarbejdere. Døgtjenesten kan ved behov være behjælpelig med indlæggelse via vagtlægesystemet. Målgruppen er mennesker med sindslidelser eller i akut krise og deres pårørende.
- Psykiatriens Hus: Region Midtjylland planlægger i øjeblikket i samarbejde med Silkeborg Kommune at etablere et Psykiatriens Hus, hvor der bl.a. skal være 6 regionale og 6 kommunale senge. Målet for både Silkeborg Kommune og Region Midtjylland er sammen at oprette et tilbud om midlertidigt ophold for mennesker med sindslidelser, der har brug for et kortvarigt ophold med henblik på psykisk stabilisering og tryghed. Medarbejderne i huset vil være psykiatryndige

Region Nordjylland

Regionens eneste skadestue-modtagelse er beliggende på Aalborg Psykiatriske Sygehus og er organisatorisk en del af afdeling Syd. Såvel skadestue som modtagelsen har hele Region Nordjylland som sit optageområde.

Psykisk syge – såvel børn, unge som voksne - med behov for akut hjælp kan henvende sig i psykiatrisk skadestue døgnet rundt alle dage. Skadestuen er visiteret og der kræves således lægehenvi- sning for henvendelse. For allerede kendte patienter i psykiatrien gælder det dog, at de kan henvende sig til den akutte modtagelse uden forudgående

visitation med henblik på indlæggelse. En undtagelse til visitationskravet gælder patienter, der er i behandling i psykiatrien (det vil sige indlagte patienter, som f.eks. er på orlov, ambulatoriepatienter og distriktspsykiatripatienter m.m. der får akutte problemer). Disse har ret til at kontakte den psykiatriske skadestue/modtagelse uden, at de skal gå igennem egen læge/vagtlægeordningen. Det samme gælder for patienter, der er udskrevet fra et behandlingspsykiatrisk tilbud inden for det seneste år. Når der er gået mere end et år efter seneste kontakt til psykiatrien, vurderes der at være tale om et nyt sygdomsforløb, hvorfor der er behov for en ny henvisning.

Plejepersonalet modtager patienter der henvender sig i skadestuen og der vil indledningsvis være en samtale med plejepersonalet om den problemstilling som borgeren henvender sig med. Der er altid efterfølgende lægesamtale med patienten med henblik på psykiatrisk vurdering. Samtalen foretages af vagthavende læge sammen med plejepersonalet i skadestuen. Samtalen kan føre til følgende:

- Råd og vejledning og evt. henvisning til anden hjælp eller behandling - herunder henvisning til ambulans behandling.
- Indlæggelse i en af modtageafsnittets 6 senge med henblik på yderligere observation, udredning og behandling. Indlæggelse i modtagelsen er maksimum 3 døgn – herefter skal der ske udskrivning eller indlæggelse på andet psykiatrisk sengeafsnit.
- Direkte indlæggelse på andet sengeafsnit, fx hvis indlæggelsen forventes at vare mere end 1-3 døgn.

I den vedtagne Psykiatriplan for Region Nordjylland (marts 2008) er det besluttet, at der på et tidspunkt skal etableres en Fælles Akutmodtagelse (FAM) for såvel psykiatriske som somatiske patienter i Aalborg. Dermed bliver der mulighed for akut modtagelse med mulighed for psykiatrisk vurdering og evt. indlæggelse i tilhørende sengekapacitet i en psykiatrisk akut modtageafdeling (psykiatrisk AMA) for alle borgere i regionen. Muligheden for akut modtagelse og indlæggelse i afdeling Nord i Brønderslev bibeholdes og tvangsindlæggelser sker fortsat direkte på de intensive afsnit. Borgere fra Thy og Mors kan fortsat indlægges i Døgnet i Thisted.”

Jeg henholder mig til Danske Regioners udtalelse.

Med venlig hilsen

Jakob Axel Nielsen / Susanne Beck Petersen